

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра економічної теорії

С И Л А Б У С
навчальної дисципліни
«ТЕОРІЯ ОРГАНІЗАЦІЙ»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність – 051 «Економіка»
Освітня програма / спеціалізація – «Бізнес-економіка»
Статус дисципліни – за вибором студента

Викладач – Іващенко Марина Вікторівна,
к.е.н., доцентка кафедри економічної теорії

12 червня 2020 р.

Харків – 2020

Силабус навчальної дисципліни «Теорія організацій» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка» фінансово-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 8 с.

Розробник

Іващенко Марина Вікторівна – доцентка кафедри економічної теорії,
кандидатка економічних наук, доцентка

Гарант освітньої програми

Шевченко Людмила Степанівна – завідувачка кафедри економічної теорії,
докторка економічних наук, професорка

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії
(протокол № 10 від 12 червня 2020 р.)

Завідувачка кафедри Л. С. Шевченко

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Теорія організацій
Вид навчальної дисципліни	За вибором студента, належить до навчальних дисциплін загальної фахової підготовки.
Викладач	Іващенко Марина Вікторівна, к.е.н., доцентка, доцентка кафедри економічної теорії НЮУ імені Ярослава Мудрого
Контактний телефон	+38 057 704 92 58
E-mail	marina_ivaschenko@ukr.net , econom_theory@ukr.net
Консультації	Понеділок – 13-00 – 14-00, Центральний корпус НЮУ, а. 224-225.
Онлайн консультації у Facebook:	Business Economics. Актуальна освіта в НЮУ імені Ярослава Мудрого: https://www.facebook.com/groups/701530796898235/ ; Нові економічні та управлінські спеціальності НЮУ імені Ярослава Мудрого: https://www.facebook.com/groups/196735574432249/ ; Consulting forever: https://www.facebook.com/groups/1429039653865820/

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається сутність та зміст основоположних концепцій теорії організацій. Вивчається алгоритм будови організаційних систем, їх класифікація та стадії життєвого циклу. Послідовно розглядаються організація як система та як процес. Досліджуються методи та інструменти управління підприємствами різних організаційно-правових форм, практичні аспекти застосування інформаційно-аналітичних технологій в організації.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування сучасного системного управлінського мислення, знань концептуальних основ створення і функціонування організації в умовах ринку, практичних умінь і навичок в управлінні організаціями різних форм власності та різної правової форми з урахуванням специфіки їх функціонування в умовах ринкових відносин.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань щодо природи, структури та особливостей функціонування організації;
- оволодіння науковими підходами, практичними методами та інструментами організаційного проектування;
- розвиток умінь і навичок прийняття ефективних управлінських рішень.

Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Міжнародна економіка», «Міжнародний бізнес», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства», «Менеджмент», «Маркетинг», «Економіка та фінанси підприємства», «Бізнес-потенціал розвитку підприємства».

Кореквізити: «Економічна безпека підприємства».

Постреквізити: «Конкурентоспроможність бізнесу (підприємства)».

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

- застосувати знання теорії організацій при виборі напрямів організаційного розвитку підприємства;
- пояснити зміст загальних функцій управління організацією;
- виконати розрахунки основних економічних показників діяльності підприємства (організації);
- проаналізувати ефективність адміністративних управлінських рішень щодо планування, організації, стимулювання мотивації та контролю сфер діяльності організації з використанням інноваційних технологій менеджменту;
- здійснити порівняльний аналіз різних видів організацій та різних типів організаційних структур;
- обґрунтувати особливості менеджменту на різних етапах життєвого циклу підприємства;
- проаналізувати методи створення і реструктуризації підприємства, його статут, положення про структурні підрозділи, посадові інструкції та інші нормативні документи;
- сформулювати пропозиції щодо поліпшення організації робочих місць та процесу роботи на підприємстві.

**Розклад занять з навчальної дисципліни на 2020/2021 н.р.
для студентів денної форми навчання**

Тиждень	Теми лекцій	Теми практичних занять	Теми самостійної роботи (есе або рефератів)
1.	1. Методологічні засади теорії організації.		
	2. Організація як система.		
2.	3. Організаційний процес.		
	4.1. Управління підприємствами різних організаційно-правових форм.		
3.	4.2. Нові форми структури організації.	1. Методологічні засади теорії організації. <i>Основна література: 1 - 4.</i>	Поведінковий підхід до дослідження організації.
4.	5. Структура організації як чинник забезпечення її ефективності.	2. Організація як система. <i>Основна література: 1; 4.</i>	
5.	6. Організаційне проектування.	3.1. Організаційний процес та оптимізація управління. <i>Основна література: 1; 4.</i>	Організаційні закони С. Паркенсона.
6.	7. Інформаційно-аналітичні технології в організації.	3.2. Технології управління організацією. <i>Основна література: 2 - 4.</i>	
7.	8. Еволюція	4.1. Управління	

	підприємства.	підприємствами різних організаційно-правових форм. <i>Основна література: 2 - 4.</i>	
8.	9.1. Інституціональні аспекти організації управління підприємством.	4.2. Нові форми структури організації. <i>Основна література: 1; 3 - 4.</i>	
9.	9.2. Ситуаційні аспекти організації управління підприємством.	Колоквіум	
10.	10.1. Системи функціонального управління підприємством.	5. Структура організації як чинник забезпечення її ефективності. <i>Основна література: 4.</i>	
11.	10.2. Організація керівництва підприємством.	6.1. Організаційне проектування. <i>Основна література: 4.</i>	Труднощі впровадження організаційних інновацій.
		6.2. Оцінка ефективності основних форм управління. <i>Основна література: 2; 4.</i>	
12.	11. Конкурентна політика організації.	7. Інформаційно-аналітичні технології в організації. <i>Основна література: 2; 4.</i>	Система «Електронний офіс».
		Колоквіум	
13.	12. Управління ефективністю підприємства.	8.1. Еволюція підприємства. <i>Основна література: 4.</i>	
		8.2. Тенденції організаційних змін. <i>Основна література: 4.</i>	
14.		9.1. Інституціональні аспекти організації управління підприємством. <i>Основна література: 1; 3 - 4.</i>	Управління підприємством з урахуванням трансакційних витрат.
		9.2. Ситуаційні аспекти організації управління підприємством. <i>Основна література: 1; 3 - 4.</i>	
15.		10.1. Системи функціонального управління підприємством.	Евристичні методи системного аналізу.

		<i>Основна література: 1; 3 - 4.</i>	
		10.2. Управління фінансово – економічною підсистемою. <i>Основна література: 1; 3 - 4.</i>	
16.		11.1. Конкурентна політика організації. <i>Основна література: 4.</i>	
		11.2. Конкурентна політика організації. <i>Основна література: 4.</i>	
17.		12.1. Управління ефективністю підприємства. <i>Основна література: 3 -4.</i>	
		12.2. Діагностика ефективності управління організацією. <i>Основна література: 3 - 4.</i>	

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, статистичних даних, аналітичних матеріалів тощо;
- виконання ситуаційних завдань, виконання кейсів, самотестування;
- написання есе та рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка до практичних занять, колоквиумів та заліку.

Інформаційне забезпечення курсу

Основна література

1. Жуковська Л. Е., Борисевич Є. Г., Стрельчук Є. М. Теорія організацій: навч. посіб. Одеса: ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2011. 148 с.
2. Монастирський Г.Л. Теорія організації: підруч. Терноп. нац. екон. ун-т. 2-е видання. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 287 с.
3. Русецька О. В., Трофимова Л. А., Песоцька О. В. Теорія організації: підруч. URL: http://stud.com.ua/65516/menedzhment/teoriya_organizatsiyi
4. Теорія організації: навч. посіб. для студентів економічних спеціальностей. Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України”; уклад.: М. Л. Гончарова, Г. О. Мірошніченко. Суми: ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2015. 134 с.

Додаткова література

1. Баценко Л. М., Галенін Р. В., Ксенофонтова М. М. Теорія організації: навч. посіб. Сум. нац. аграр. ун-т. Суми: Мрія, 2016. 362 с.
2. Жалінська І. В. Становлення сучасних теоретичних положень про організацію в аспекті розвитку науки управління. *Вісник ЖДТУ*. 2017. № 1 (79). С. 55-71.

3. Івашенко М. В., Ізюмцева Н. В. Механізм підвищення відповідальності працівників. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2018. Том 2, №25. С. 446-454.
4. Куранда В. М. Сучасні інформаційні технології в менеджменті. *Формування системи теорет. і практ. менеджменту: Регіон. Аспект*. 2001. Вип. 2. С. 41–43.
5. Марченко О. М., Томаневич Л. М. Теорія організації: навч. посіб. Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів: ЛьвДУВС, 2015. 359 с.
6. Осадча Н. В., Літовченко Б. В. Теорія організації як основа формування засад самоменеджменту. *Вісник економічної науки України*. 2016. № 1. С. 98-106. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Venu_2016_1_17
7. Петков В. П. Теорія та менеджмент організації: підруч. Львів: Новий світ-2000, 2015. 488с.
8. Приходько В. В., Прокопенко В. І., Малий В. В. Теорія організації: навч. посібник. За ред. І. В. Шереметьєвої. Донецьк: Національний гірничий університет, 2016. 258 с.
9. Свидрук І. І., Миронов Ю. Б., Кундицький О. О. Теорія організації: підруч. Львів: Новий Світ-2000, 2016. 175 с.
10. Терещенко Т.В. Теорія організації: навч. посіб. Хмельницький: Хмельниц. ун-т упр. та права, 2015. 335 с.
11. Хомяков В. І. Менеджмент підприємства. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Кондор, 2009. 434 с.

Вимоги викладача

Студенти *повинні*: активно працювати на практичних заняттях: брати участь в обговоренні дискусійних питань, ситуаційних вправ та розробленні кейсів, повною мірою долучатися до активних форм навчання, використовувати різноманітні джерела з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення процесів. На практичні заняття студенти повинні приходити підготовленими. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються.

Студентам *рекомендується*: брати участь у *Facebook* лекторіумі та *Facebook* тренінгах, наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, написанні наукових статей і рефератів.

Викладач *бере до уваги* інші навчальні та наукові здобутки студента, що підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати тощо).

Обов'язковою вимогою є дотримання студентами норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять прошу використовувати гаджети тільки у навчальних цілях, наприклад, для пошуку аналітичних даних, для перегляду навчального відео, презентацій лекцій.

Контрольні заходи результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Теорія організацій» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, захист кейсу, підготовка і захист реферату за ініціативи студента, peer review, контрольна робота. За результатами практичних занять із кожного з трьох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів (максимальна оцінка – 10 балів), що

включається до підсумкової оцінки знань;

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на колоквіумах. Проводяться два колоквіуми. Максимальна оцінка з кожного колоквіуму становить 30 балів.

Протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 10.

Формою *підсумкового контролю* знань студентів з дисципліни є залік, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якої студент отримує залік, становить 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів

Поточний контроль					Самостійна робота студентів	Разом
Практичні заняття			Колоквіуми			
Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль № 3	Колоквіум № 1	Колоквіум № 2		
max 10	max 10	max 10	max 30	max 30	max 10	max 100

Шкала підсумкової оцінки знань студентів

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	Зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	Зараховано	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	Зараховано	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	Не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34